

S. Sayısı : 241

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülü hakkındaki 3656 sayılı kanuna ek 3888 sayılı kanunun ikinci maddesine bağlı 3 numaralı cetvelin değiştirilmesine ve 3907 sayılı kanunun birinci maddesinin lâğvına dair kanun lâiyhası ve Bütçe ve Dahiliye encümenleri mazbataları (1/651)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı : 6/3095

19 - VI - 1941

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

3888 sayılı kanunun ikinci maddesine balğı üç numaralı cetvelin tadiline ve 3907 sayılı kanunun birinci maddesinin kaldırılmasına dair Dahiliye vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 18 - VI - 1941 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Mucip sebepler

Kaza kaymakamları, memur buldukları kazanın umumî idaresinden mesul, kaza dahilinde kanun ve nizamların neşir, ilân ve tatbikını temin ile muvazzaf, bunların kendisine tevdi eylediği vazifeleri valinin nezareti altında ifa ve salâhiyetleri istimal ile mükellef kazada en yüksek Hükümet memuru oldukları halde maaşları bazı kaza hâkimleri ile jandarma komutanlarının maaşlarından daha azdır. Birinci sınıf kaymakamlardan ehliyeti görülenler, iki derece yüksek maaşlı beşinci sınıf valiliklere tayin edilebildikleri halde 3012 sayılı kanun ile bu sınıf valiliklerin kaldırılması yüzünden buna imkân kalmadığı gibi bir derece yüksek maaşlı vali muavinliği ve idare heyeti azalıkları kadrolarının çok az olmasına binaen 3 sene ve daha fazla aynı derecede hizmet eden kaymakamlar ne kendi sınıfları arasında ve ne de mafevk derece memurluklara tayin suretile terfi edememektedirler.

3656 sayılı Teadül kanunu ile mevcut kadrolardan bir derece yüksek 70 lira maaşlı sekiz kaymakamlık kadrosu ihdas edilmiş ise de bu defa da bu kanunun yedinci maddesile iki derece birden yapılacak terfiler için mâni kayıtlar konulmuş ve altıncı maddesile de Dahiliye memurları istisnaî muameleden hariç tutulmuş olduğundan kaymakamların ne 90 lira maaşlı dördüncü sınıf valiliklere, ne de kadroları dar olan vali muavinlikleri ile idare heyeti azalıklarına tayinleri ve hatıta kendi sınıfları arasında da birer derece terfileri mümkün olamamıştır.

Gerçi 3711 sayılı kanun ile, 1, 3907 sayılı kanunun birinci maddesile 27 ki ceman 70 lira maaşlı yeniden 28 kaymakamlık kadrosu temin olunarak 70 lira maaşlı kaymakamların adedi 36 ya iblâğ edilmiş ve 3907 sayılı kanunun ikinci maddesile de 70 lira maaşlı kaymakamların dördüncü sınıf vali maaşının farkı ücret olarak verilmek şartile vali vekili tayinlerine mesağ verilmiş ise de senelerce terfısizlik yüzünden elyevm 60 lira maaşlı kaymakamlardan 57, 50 lira maaşlı kayma-

kamlardan 59, 40 lira maaşlı kaymakamlardan 59 ki ceman 175 kaymakamın bir kısmı 9 senedenberi aynı maaş aldıkları halde terfiden mahrum kalmışlardır.

Senelerdenberi devam edegelen kadro darlığının husule getirdiği bu vaziyet hemen bütün kanunlarla kendilerine vazife verdiğimiz yüksek tahsil görmüş kaymakamların uzun seneler terfiden mahrum bırakmak suretile fütura düşmelerine sebep olduğu gibi daha yüksek idare makamları için ehliyetli anasır teminine de mâni olmaktadır.

Bu sebeple kaza kaymakamları dört sınıftan beş sınıfa çıkarılarak birinci sınıf kaymakamların maaşları 80 liradan başlamak üzere yeni bir mahrut yapılmış ve 3907 sayılı kanunun birinci maddesi değiştirilmek suretile bu kanunun ikinci maddesinin tatbikına daha geniş bir mikyasta imkân verilmesi istihdaf edilmiştir.

Bu projenin kanuniyet iktisabı halinde sarfı lâzım gelecek meblâğın vekâlet bütçesi tasarrufatından karşılanması imkânı bulunabilecektir.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. B. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 142

Eesas No. 1/651

1 - VII - 1941

Yüksek Reisliğe

3888 sayılı kanunun ikinci maddesine bağlı üç numaralı cetvelin tadiline ve 3907 sayılı kanunun birinci maddesinin kaldırılmasına dair Dahiliye vekilligince hazırlanıp Başvekâletin 19 - VI - 1941 tarih ve 6/3095 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası encümenimize havale buyurulmakla Dahiliye vekili Fayık Öztrak ve Maliye vekâleti namına Bütçe ve malî kontrol Umum müdürü hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu:

Dahiliye vekâletinin kaymakamlık kadrosundaki ehramm iyi tanzim edilememiş olmasından dolayı halen bir çok kaymakamların müddetleri doldurdıkları halde sekiz on senedenberi terfilerine imkân bulunamadığı idarede taayyün eden kabiliyetleri ve aynı zamanda kıdemleri ile valiliğe hak kazanmış olan kaymakamların buldukları derecenin beşinci sınıf valiliğe nazaran en az iki derece aşağı olması 3656 sayılı kanunun 7 nci maddesi mucibince valilik maaşını almalarına mâni olduğu gibi kaymakamlar kadrosunda 6 ncı derecenin çok mahdut olması terfi imkânlarını azamî nisbette zorlaştırdığı verilen izahattan anlaşılmıştır. Binaenaleyh kaymakamların terfihî ile beraber iktidar ve kabiliyetlerinden istifade edilebilmesini temin maksadile kadroda

bir tadilat icrasını istihdaf eden lâyiha esas itibarile encümenimizce de kabule şayan görülmüştür.

Lâyihaya göre halen mevcut ve altıncı dereceden başlayan dört sınıf kaymakamlık bir derece daha ilâvesi ile beş sınıfa iblâğ edilmiş ve yekûn itibarile bu günkü kadro adedi muhafaza edilen kaymakamlıklar derecelere yeniden taksim edilmiştir. Yapılan bu tadil neticesinde bütçeye 118 440 liralık bir külfet tahmil edildiği anlaşılmış ise de idare makinesinin temeli mesabesinde olan bu kadronun ıslahı yolunda bu kadar bir paranın kabulü zarurî görülmüş maahaza bu sene için sarfı lâzım gelen meblâğın vekâlet bütçesi tasarrufatından karşılanacağı anlaşılmıştır.

Bu münasebetle terfi usullerine temas edilmiş ve bazı aza tarafından terfiin şahsî takdire veya kıdeme istinaden yapılmakta olduğu halbuki her şeyden evvel ehliyetin gözönünde tutulması icabedeceği yolunda mütalealar serdedilmiş ve Encümenimizce alelûmum Devlet memurlarının ehliyetlerini tevsik edecek sicil esaslarının Hükûmetçe süratle tayin ve tesbiti ile terfiin bu esasa göre yapılması hususunun mazbatamızda tebarüz ettirilmesi tensip olunmuştur.

Lâyiha, yazılış şeklinde bir değişiklik yapılmıştır.

mak suretile yeniden tanzim edilmiş ve havalesi vechile Dahiliye encümenine tevdi edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Bütçe En. Rs.	Rs. V.	M. M.	Bursa	Elâzığ	Giresun
Çorum	Kastamonu	Muğla	A. Nevzad Ayas	M. F. Altay	M. Akkaya
Mezun	T. Coşkan	H. Kitabcı	İsparta	İsparta	İsparta
Kâ.			M. Karaağaç	K. Turan	R. Ünlü
İstanbul	Bolu	Bolu	Kayseri	Kayseri	Kırklareli
F. Öymen	C. S. Siren	Dr. Z. Ülgen	F. Baysal	S. H. Ürgüblü	B. Denker
			Kütahya	Maraş	Muş
			A. Tiridoğlu	M. Bozdoğan	Ş. Ataman
			Ordu		Tunceli
			H. Yalman		M. Yenel

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Dahiliye encümeni
Esas No. 1/651
Karar No. 35

1 - VII - 1941

Yüksek Reisliğe

Kaymakamlık kadrolarında değişiklik yapılması hakkında Başvekâletten gelip encümenimize havale buyurulan «3888 sayılı kanunun ikinci maddesine bağlı 3 numaralı cetvelin tadiline ve 3907 sayılı kanunun birinci maddesinin ilgasına dair» kanun lâyihası Dahiliye vekilinin huzurile tetkik ve mütalea edildi.

Memleket idaresinde büyük rol sahibi bulunan kaymakamların kadro eksikliği yüzünden yıllarca bir derecede kalıp terfi edememeleri teevize şayan görülemeyecek ahvalden olduğu gibi, faal bir hizmet olan kaymakamlıktan valiliğe terfiye yol açmak da memleketin yüksek menfaatine uygun bulunduğundan vaki teklif aynen kabul ve cetvelin aslında mevcut bir fıkra ilâve olunmuştur.

Yüksek Heyete sunulmak üzere arz ve takdir olunur.

Dahiliye E. Rs.	Reis V.	Bu M. M.
Tekirdağ	Çoruh	Tokad
C. Uybadın	Atıf Tüzün	Galib Pekel
Kâtip		
Yozgad	Balıkesir	Bursa
S. Korkmaz	S. Uzun	F. Güvendiren
Çorum	Erzurum	Erzurum
İ. K. Alpsar	N. Elgün	Z. Soydemir
Gaziantep	Kars	Kütahya
Dr. A. Melek	E. Özoguz	Sadri Ertem
Malatya	Sivas	Trabzon
E. Barkan	M. Ş. Bleda	S. Abanozoglu
Zonguldak	Zonguldak	Çankırı
Rifat Vardar	İ. E. Bozkurt	A. Doğan
Antalya		Ankara
R. Kaplan		Ekrem Ergun
Ankara		Konya
Fevzi Daldal		Ş. Ergun

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

3888 sayılı kanunun ikinci maddesine bağlı üç numaralı cetvelin tadiline ve 3907 sayılı kanunun birinci maddesinin lâğvüne dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 3907 sayılı kanunun birinci maddesi ile tadil edilmiş olan 3888 sayılı kanunun ikinci maddesine bağlı üç sayılı cetvel ilişik cetvele göre değiştirilmiş ve 3656 sayılı kanuna bağlı bir sayılı cetvelin taallük ettiği kısımlarına eklenmiştir.

MADDE 2 — 3907 sayılı kanunun birinci maddesi kaldırılmıştır.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükümlerini icra-ya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

18- VI - 1941

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Dr. R. Saydam	H. Menemencioğlu	S. Arıkan
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
Fayık Öztrak	Ş. Saracoğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	A. F. Çebesoy	H. Çakır
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	R. Karadeniz	Muhlis Erekmén
Mü. V.	Ti. V.	
C. K. İncedayı	M. Ökmen	

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 sayılı kanuna ek 3888 sayılı kanunun ikinci maddesine bağlı üç numaralı cetvelin değiştirilmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 26- VI - 1940 tarih ve 3888 sayılı kanunun ikinci maddesine ilişik (3) sayılı cetvelin Dahiliye vekâletine ait (Vilâyet memurları) kısmı kaldırılmış ve bu kanuna bağlı cetvel 3656 sayılı Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülü hakkındaki kanunun (1) sayılı cetvelinin mezkûr vekâlete ait (Vilâyet memurları) kısmı yerine konulmuştur.

MADDE 2 — 7- VIII - 1940 tarih ve 3907 sayılı kanunun birinci maddesi kaldırılmıştır.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden itibaren meridir.

MADDE 4 — Hükümetin dördüncü maddesi aynen.

Hükümetin teklifine bağlı

CETVEL

Dahiliye vekâleti vilâyetler memurları

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Maas	D.	Memuriyetin nevi	Aded	Maas
1	Birinci sınıf vali	9	150	9	Nüfus müdürü	7	40
2	İkinci » »	10	125	10	» »	7	35
3	Üçüncü » »	25	100	11	» »	42	30
4	Dördüncü » »	18	90	12	Nüfus kâtibi	3	25
3	Vali muavini	1	100	13	» »	158	20
4	» »	2	90	10	Tabiiyet mümeyyizi	2	35
5	» »	9	80	11	» memuru	2	30
6	» »	5	70	13	» kâtibi	3	20
6	Birinci sınıf mektupçu	3	70	8	Umuru hukukiye müdürü	6	50
7	İkinci » »	15	60	12	» » kâtibi	2	25
8	Üçüncü » »	18	50	13	» » »	11	20
9	Dördüncü » »	27	40	10	Maiyet memuru	30	35
9	Vilâyet tahrirat bürosu şefi	4	40	11	» »	70	30
10	Tahrirat mümeyyizi	5	35	12	Şifre »	2	25
12	» kâtibi	3	25	13	» » refikı	2	20
13	» »	143	20	11	Daire müdürü	2	30
11	Evrak ve dosya mümeyyizi	2	30	5	Kaymakam	60	80
13	» memuru	186	20	6	»	67	70
4	İdare heyeti azası	6	90	7	»	76	60
5	» » »	7	80	8	»	85	50
6	» » »	8	70	9	»	95	40
9	» » büro şefi	3	40	11	Tahrirat kâtibi	100	30
11	» » mümeyyizi	1	30	12	» »	200	25
12	» » kâtibi	18	25	13	» »	•141	20
13	» » »	87	20	12	Kaza nüfus memuru	145	25
9	Hususî idare şefi	1	40	13	» » »	442	20
7	Seferberlik müdürü	3	60	14	» » »	180	15
8	» »	5	50	10	Nahiye müdürü	9	35
9	» »	9	40	11	» »	75	30
10	» »	14	35	12	» »	153	25
11	» memuru	27	30	13	» »	681	20
13	» kâtibi	18	20	15	» tahrirat kâtibi	238	10
7	Nüfus müdürü	2	60	14	» nüfus memuru	7	15
8	» »	5	50	15	» » »	231	10

Dahiliye encümeninin deęiřtiriliřine bağlı

CEZVEL

Dahiliye vekaleti vilâyetler memurları

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Maas	D.	Memuriyetin nevi	Aded	Maas
1	Birinci sınıf vali	9	150	11	»	42	30
2	İkinci » »	10	125	12	» kâatibi	3	25
3	Üçüncü » »	25	100	13	» »	158	20
4	Dördüncü » »	18	90	10	Tahbiyet mümeyyizi	2	35
3	Vali muavini	1	100	11	» memuru	2	30
4	» »	2	90	13	» kâatibi	3	20
5	» »	9	80	8	Umuru hukukiye müdürü	6	60
6	» »	5	70	12	» » kâatibi	2	25
6	Birinci sınıf mektupçu	3	70	13	» » »	11	20
7	İkinci » »	15	60	10	Maizet memuru [1]	30	35
8	Üçüncü » »	18	50	11	» » » [1]	70	30
9	Dördüncü » »	27	40	12	Sifre memuru	2	25
9	Vilâyet tahrirat bürosu Şefi	4	40	13	» » refiķi	2	20
10	Tahrirat mümeyyizi	5	35	11	Daire müdürü	2	30
12	» kâatibi	3	25	5	Kaymakam	60	80
13	» »	143	20	6	» »	67	70
11	Evrak ve dosya mümeyyizi	2	30	7	» »	76	60
13	» memuru	186	20	8	» »	85	50
4	Idare heyeti azası	6	90	9	» »	95	40
5	» » »	7	80	11	Tahrirat kâatibi	100	30
6	» » »	8	70	12	» »	200	25
9	» » » büro Şefi	3	40	13	» »	141	20
11	» » » mümeyyizi	1	30	12	Kaza nüfus memuru	145	25
12	» » » kâatibi	18	25	13	» »	442	20
13	» » » »	87	20	14	» »	180	15
9	Hususî idare Şefi	1	40	10	Nahiye müdürü	9	35
7	Seferberlik müdürü	3	60	11	» »	73	30
8	» » »	5	50	12	» »	153	25
9	» » »	9	40	13	» »	681	20
10	» » »	14	35	15	» » tahrirat kâatibi	238	10
11	» » » memuru	27	30	14	» » nüfus memuru	7	15
13	» » » kâatibi	18	20	15	» » »	231	10
7	Nüfus memuru	2	60				
8	» » »	5	50				
9	» » »	7	40				
10	» » »	7	35				

[1] Maizet memurları vekâlet ve vilâyetle istihdam olunabilir.